

Népfőlap

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 180.—, negyedévre 40.—, 1 óra 15.— kor.

POLITIKAI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN HÉTFOÉN REGGEL

SZERKESZTŐSÉG: VIII., RÖCK SZILÁRD-U. 3.

KIADÓHIVATAL: VI., NAGYMEZŐ-UTCA 8. SZ.

Gróf Bethlen István Eckhardt javaslatára ellen

A miniszterelnök ma válaszlát az indemnitás vitában elhangzott beszédekre — Csak októberben kap a nemzetgyűlés rövidebb szünetet

— A Hétfői Napló tudósítójától —

Pénteken este már félnyolc felé közeledett az óramutató, amikor a kormány tagjai szinte teljes számban ott ültek a nemzetgyűlés ülés-termében a félkörben elhelyezett hárszóneszekben. A szélsőbaloldali padokban Peidl Gyula, a szociáldemokraták parlamenti frakciójának elnöke, beszélt komolyan, higadtan, nyugodtan. A kormánypárti padokban az izgalom ütötte fel a fejét. Valamit vártak, ami fizikai akadályok, az óramutató gyors előrehaladása miatt, nem következhetett be. Gróf Bethlen István miniszterelnök akart beszélni, de az idő előrehaladottsága miatt el kellett halasztani a beszédét, amelyet — el kell ismerni — nemcsak a kormánypárt, nemcsak a parlament, de az egész ország feszült izgalommal vár.

Ilyen körülmények között gróf Bethlen István miniszterelnök ur hétfőn délelőtt mondja el beszédét, amelyben válaszolni fog az indemnitási vita során elhangzott beszédekre. Meg kell állapítani, hogy

gróf Bethlen István még miniszterelnöksége alatt egyetlen olyan rendkívüli fontosságú beszédet sem mondott, mint amilyen most várnak tőle.

Az indemnitási vita az aktuális kérdéseknek olyan sorozatát vetette fel, hogy a miniszterelnöknek, ha mindenre ki akarja terjeszkedni, hatalmas szónoki művet kellene a nemzetgyűlésben előállítani. Ennek azonban nincsen célja, de bizonyos, hogy több olyan kijelentést tesz majd, amelyek az ország megnyugtatására szükségesek. Ezek közé tartozik többek között a drágaság kérdése is, amelyre a miniszterelnöknek mindenesetre ki kell térnie.

De a kormány politikájának jövődől érája is a mai miniszterelnöki beszédben fog kibontakozni. A kommunizmus bukása óta talán még egyszer sem volt olyan kritikus a politikai helyzet, mint ma; de azt hiszik, hogy gróf Bethlen István a maga ismert, ügyes diplomáciájával még egyszer meg tudja menteni a kormányzatot egységét, amelyet pedig két oldalról fenyeget komoly veszedelem. Ennek a két oldalról fenyegető veszedelemnek egyik sebé, amely Gadj Gasztonkóttól indult ki, csak parlamenten kívüli tárgyalásokkal lehet elintézni, amiben hisznek is. De az egység feltételei hízelnek is. De az egység feltételei hízelnek is. De az egység feltételei hízelnek is. De az egység feltételei hízelnek is.

kijelentésekre van szükség, amelyek sem jobbról, sem balról nem mérgezik el a helyzetet, de amelyek azt fogják eredményezni, hogy a politika kaotikus keveredettsége tovább tart.

A mai, hétfői ülésen szavaznak a határozati javaslatokról is. Így ma dől el a sorsa a nagy nevezetiségre vergődött Eckhardt-féle javaslatnak is, amely tudvalegleg négy lapnak a megszüntetését követeli. A kormánypárton úgy tudják, hogy

az Eckhardt-féle határozati javaslat elfogadásáról szó sem lehet.

Többek között Mayer János, meghatalmazott miniszter jelentette ki a sajtó képviselői előtt, hogy az Eckhardt-féle javaslat elfogadása a lehetőségek sorába tartozik. Már csak arról van szó, hogy milyen módon történik az elintézés? Az egyik, inkább egyszerűbb mód az lenne, ha Eckhardt Tibor visszavonná határozati javaslatát, akár bármiként, akár a miniszterelnök mai beszédében elhangzó felhívására. A másik mód az, hogy a többség liberális és jogokat tisztelő része az ellenzékkel együtt leszavazza a határozati javaslatot. Van olyan hír is, amelyek azonban egyáltalán nem bírnak a valószínűségnek látásával és amelyek szerint a miniszterelnök párthűsége tenné az Eckhardt-féle határozati javaslatot visszavonású. Ez ellen szól Bethlen mindenkor megnyilatkozó taktikus eljárása, mert ha ezt az utat választaná, az határozottan azt jelentené, hogy a Gömbös-Eckhardt frakciót egyszerűen kiparancsolja a pártból. Erre pedig számítani nem lehet és így legvalószínűbb, hogy gróf Bethlen István felszólítására Eckhardt Tibor rang fogja határozati javaslatát — előzetes megállapodás után — visszavonni.

A nemzetgyűlés egyikébként már meglehetősen türelmetlen. A nyár immár második felébe hajlik, odahaza folyik a munka és a képviselők nem mozdulhatnak. Jó forráshöz veit értesüléseink szerint azonban gróf Bethlen István miniszterelnök nincs abban a helyzetben, hogy a tekintetben a közhajnak eleget teygen. Hír szerint ugyanis

egyáltalán nem lesz nyári szünet, hanem a kormány majd októberben ad rövidebb vakációt a tisztelt Háznak.

Az indemnitási vita általános része véget ért ugyan és a részletekkel — amelyeket szintén nyolc óras üléseken tárgyalnak — is hamarosan, pár nap múlva végeznek; de a miniszterelnöknek semmiképpen sem tekint el az összes adójavaslatok letárgyalásától, de egyben még a nyáron le akarják tárgyalni a

főrendiházról szóló törvényjavaslatot is, amelyvel szemben pedig az egész ellenzék igen elszántan fog felvonulni. Ma ezek a tervek, amelyek azonban a helyzet hatása alatt meg is változhatnak. A mai naptól, a miniszterelnök mai beszédétől függ különben minden, még az is, hogy hu-

Anglia nem tűri Konstantinápoly megszállását

Az athéni angol követ tiltakozó lépése

Páris, július 30.

(Havas.) A lapok jelentése szerint a görög ügyvivő öt napra a külügyminisztériumban jegyzéket nyújtott át, amelyben Görögország formálisan felhatalmazást kért Konstantinápoly megszállására. Görögország — mondja a jegyzék — kizárólag a szövetségesekkel való teljes összhangban óhajt eljárni. Mint a lapok jelentik, a felhatalmazást azonnal megtagadták.

Páris, július 30.

(Havas.) Konstantinápolyi jelentés szerint görög csapatok partközeli állomásokban tovább tart. A partközeli állomások számát 35.000-re becsülik. Egy görög járőr, amely a semleges zónába nyomult, rövid harc után török gendarmérség visszazűzött.

Athén, július 30.

A szövetséges hatalmaknak át nyújtott görög jegyzéknek Konstantinápoly megszállását az egyetlen eszközként mondják a békekötés gyorsítására és felkérlik a kormányokat, hogy ennek megfelelően utasítsák a megszálló csapatokat, hogy a görög hadsereg akciójával szemben ne ellenkezzenek. Harrington kijelentése, hogy minden Konstantinápoly ellen irányuló akció erőszakkal akadályozza meg, erős benyomást keltett. A miniszterek három óra között tartó tanácskozást folytattak.

Athén, július 30.

Az angol ügyvivő a görög kormánytól tiltakozó lépést tett a Konstantinápoly felé való előrenyomulás ellen.

London, július 30.

(Reuter.) A brit kormány a szövetségeseknek a görög flotta mozdulatát elleni tett tiltakozására azt válaszolta, hogy ezeket a Görögországot és Törökországot közt fenálló hadállapot jogosultá teszi. Másrészt a Góben és Breslau 1914. évi utja a Dardanellákon át a tenger-

szonnyeg óra alatt nem állunk-e szemben egy teljes parlamenti átcsoportosulással?

Rakovszky belügyminiszter egyetlen feljött Nyiregyházaán

Nyiregyházaán jelentik, hogy Rakovszky belügyminiszter 5432, ellenjelöltje Lovas-Kovács József 260 elfogadható aláírt kapott. Mint-hogy Lovas-Kovács József kétszeri újabb halasztást után sem tudta megszerezni az előírt számú aláírt, Rakovszky Iván belügyminiszter a város egyhanglag megválasztott képviselőjének tekintendő. A választási elnök augusztus 3-án reggel fogja hivatalosan kihirdetni a választási eredményt.

szorosok semlegességét felborították. A választójegyzék végül kijelentik, hogy nincsen semmiféle bizonyíték arra, hogy a szövetségi kormány intézkedéseket tenne az a görög kormány katonai operációjának megakadályozására.

Az állami fízviselőkhöz az A és B lista ellen

Küldöttséget menesztének a miniszterelnökhöz

Vasárnap délután tartották a B listára helyezett állami fízviselőkhöz tiltakozó nemzetgyűlést a Nyugati pályaudvar külön éttermében. A tiltakozó nemzetgyűlésen több mint kétezer B listás állami fízviselő jelent meg, akik izgatott hangot adtak elő érveléseiket és követeltek annak reparálását.

Szilágyi Zoltán menekült egyetemi tanárt választották meg elnöknek, aki megnyilatkozta annak a hitének adott kifejezést, hogy a kormány rendelete a B listára helyezése ügyében még nem az utolsó szó.

A tiltakozó nemzetgyűlés céljának ismertetése után Farkas Dezso határozati javaslatot terjesztett elő, amely javasolja egy bizottság megalakítását, amely a B listások ügyét állandóan napirenden tartja, annak bármilyen módon való elintézéséig.

Molnár Béla volt máv. hivatalnok ismertetése az összes Állami B. listájú fízviselőkhöz elbocsátására kidolgozott végkielégítési kimutatást, amely fizetési osztály szerint az elbocsátott fízviselőkhöz 107.400-47.000 korona végkielégítést juttatna. Ezt a bejelentést az egybegyűlések nagy zajjal fogadták és hevesen tiltakoztak a végkielégítés ellen.

A nemzetgyűlés rendkívüli izgatott hangulatban végeredményében amellett fog. látt állást, hogy a B listát, mint megbélyegző erőszakos rendeletet a kormánylnak hatályon kívül kell helyezni. S követelik, hogy ügyük elintézését a fízviselőkhöz természetben ellátását és rendes javadalmazásukat továbbra is folyósítsák, a nyugdíjazásnál halgassák meg az érdekeltek bizottságát a előző azokat küldjék nyugdíjba, akik menni akarnak. Követelik, hogy vizsgálja meg a kormány a fízviselőkhöz politikai magatartását és tartja tisztelgetben a törvényben biztosított ama jogot, hogy a nyugdíjba helyezés előtt a fízviselőkhöz egy évi szabadságra van igénye.

A tiltakozó nemzetgyűlés még elfogadta Schwejger József és Szalaj Lajos főmunkások javaslatát, hogy az összes B listás fízviselőkhöz küldöttséget keresse fel a mh

szertelencskét és memorandumba foglalva követeléseket, kéri a B) lista elterjesztését a nyugdíjazások humánus elintézését. A nagygyűlés a javaslat elfogadása után felkérte Szilágyi Zoltán elnököt, hogy a miniszterelnöknek esküdjön ki a küldetéség fogadását, hogy es alkalommal kérésüket lehetőleg augusztus 2-án, szerdán írásban és szóban a miniszterelnök elé terjesszék. A nagygyűlés Szilágyi Zoltán elnök zárószóval után délután 5 órakor véget ért.

Ehelyett említjük meg, hogy a B) listás övönök és tanítók gyereksajánlat napján délelőtti értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy csatlakoznak a hasonsorsú állami tisztviselők mozgalmához.

Jámbor ur Jámbor kutyája vagy ha a patkányfogó kutyán sztrájkol

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Ismeretes az a rendelet, mely szerint mindenkinek kötelezővé teszi a patkányok és egerek pusztítását. Berliner Márkus Baross-utca 83. szám alatti kereskedő eleget akart tenni a népiéleti minisztérium erre vonatkozó 500 koronáért vett egy kutyát Jámbor L. Tiivadar ebtenyésztőtől, aki kezességét vállalta, hogy a kutya a népiéleti minisztérium rendeletének már fájánál és szokásánál fogva eleget fog tenni. A kutya azonban, ugylátszik, nem vette tudomásul a rendelet éltelbepítését, mert a gazdája jóállása ellenére nem fogott hozzá a patkányok pusztításához, amelyek pedig elég nagy számban gyönyörködtek Berliner urat.

Berliner többször adott a kutyának halasztást kötelezett munkájának a felvételére, de a kutya sem a barátságos nógatásnak, sem pedig az erővel felszólításnak nem tett eleget. Berliner erre megelégedte a kutya sztrájkját és visszaszádta. Illetve kicserélte volt gazdájánál egy másik kutyával, mely azonban már 1000 koronába került. Berliner nem sokalta az ezer koronát sem, mert Jámbor, kinek kutyáj, nomen est omen, jámborak, most már akár irást is adott volna arról, hogy a kutya ismeri a rendeletet és, ami a fő, köteleseget.

Berliner jól tartotta ezt a kutyát is és bízott benne, hogy már lesz jószaka fel fogja venni a harcot a patkányokkal. Túrelmenül is várta a reggelt. De, sajnos, semmi eredmény. A másik reggelre ugyanez az eredmény, vagyis ismét semmi. És miután napokon keresztül hiába várta a kutya kiváló munkásságának közel felhagyó eredményét, felmondott rövid uton ennek is.

Visszaadni azonban nem tudta, mert nem ismerte Jámbor ur címét. Szabadulni szeretett volna az átkozott állattól, mert Berliner jelszavát, hogy „aki nem dolgozik, ne is egyék”, a kutya is vonatkoztatta, az pedig, bár nem dolgozott, enni mégis akart, sőt Berliner állítása szerint szokatlan jó étvágyval rendelkezett. Elment a VIII. kerületi előjárásához, ahol a kerületi állatorvostól kért tanácsot, mitévő legyen a sztrájkoló kutyával. Itt azt a tanácsot kapta, hogy adja át az Állatvédő Egyesületnek. Ezt a tanácsot megfogadta volna, ha nem kérétek volna tőle a kutya ellátásának díját előle. Erről természetesen hallani sem akart és hazavette nyúló a kutyát, amelyet lelke mélyéből gyűlölt.

Végre jelentkezett Jámbor ur a hátralevő vételéről. Amint belépett, Berliner a súlyos inaktívák egész szőnet zudította fejére. Ilyet már azonban a legjámborabb Jámbor sem bír el és vérsenyt szaladva visszautasított kutyájával, egyenesen a büntetőjárásbíróhoz fordult elértelért.

Most volt Csilléry bíró előtt a tárgyalás, ahol Jámbor elmondta súlyos inzulnuszának történetét. De elmondta védekezését Berliner is, aki

Ezrekre menő lakbérper indul meg augusztus elején

Tömegekben várják az érdekeltek a beadványuk elfogadását

— A Hétfői Napló tudósítójától —

Az új lakbérrendelet tulajdonképpen csak hónap lép életbe, azonban már most megállapítható, hogy a lakbérrendelethöz kifolyólag rengeteg sok-sok ezer per indul meg a budapesti központi járásbíróhoz előtt.

A szabadjára észlelt háztulajdonosok a múlt héten megkezdték a hallatlan nagy stájerolási manőverüket és a mindenképpen megnyomorított partájok már most sietnek oltalomért a bírósághoz. Néhány nap óta a központi járásbíróhoz első emeletének 105. ajtaja előtt a hivatalos órák alatt hatalmas tömeg — jobbra ügyvédek — ácsorognak. A 105. számú szobában kell ugyanis benyújtani a bérleszállítás, vagy a bérnyugtalapítás iránt benyújtott panaszokat. A lakbérrendelet bizonyos esetekben a bérleti kötelezősége teszi, hogy a bírósághoz forduljon, ha a stájerolásnál a

háztulajdonos túllépte a rendeletben megjelölt határokat, sok esetben pedig a háztulajdonosnak kell a bírósághoz fordulni, ha a lakó viszszautasítja a stájercolást.

A fiskálisok a 105. számú szobában bemutatják a kérvényt, arra a hivatalnok ráút egy bejegyzőt, visszazárja a kérvényt és erre megkezdődik újra az ácsorgás a 108. számú szoba előtt. Itten dr. Debis táblabíró elé kerül a panaszos beadvány, aki kiszámítja, hogy milyen összegű illeték kell lenni a panaszos beadványra és azt a kérvényekre rávezeti, aztán vissza kell menni újra a 105. szobába, ott le kell fizetni a kiszámított illetéket készpénzben, aztán iktatják a beadványt és így jut az ügyvezetett főlajstromirodába, ahonnan pedig ahhoz a bírósághoz jut a panasz, aki tárgyalást kiz ki az ügyben. Augusztus elején megindulnak tehát a lakbérpörök ezrei.

Talált egy millió korona

Mire jó a jégbehűtés?

Hogy milyen ördögi játékok izz manapság a valutának ingadozása, illetve rövid időközben való felszólása, annak egy igen érdekes esetét beszélté el egy budapesti husnagvárgó főnöke, ki a valuta eltűlése folytán egész véletlenül jutott egy millióhoz, jobbanmondva talált egy millió koronát.

Január hónapban egy vagón húsárut rendelt egy triestzi exportőr Olaszországba való szállításra. Az árut teljesen előírászerint bevonagrozottuk és feladtuk Olaszországba. Az árut át kifizették a megfelelő vámdíjtellet és miután időközben megdörögáltak a húsárut, nemcsak elvesztett a hasznunk, de még körülbelül hatvan ezer korona veszteséggel zártuk le a szállítás mérlegét. Amikor a vagonnak szállítólevélt visszakaptuk, észrevettük, hogy a húsáru súlyával együtt az áru épségben maradására érdekelbevetülődött jegzet is vámolás alá vetett és meg is fizetettük. Megfel-lebítettük a jogtalan elvámlást és az e hó 16-iki postával kaptunk az olasz vámhivataltól egy 15.000 lírás chequet vámvisszatérítés gyanánt. Az érdekes a dologban, hogy amikor a jégárt 15.000 líra vámot fizettünk, a líra 12 koronán állott és ma, amikor a 15.000 lírás chequet beváltottuk, 76 koronás kurzuson váltottuk be. A valutakülönbözet tehát körülbelül egy millió korona volt.

A Hitelbank és Oroszország

Gróf Csekonics volt varadi követ és Kállay igazgató Rigában

A magyar-orosz gazdasági közélet gondolatosa az év eleje óta kísért nálunk. Nem annyira az Oroszországból szállított nyersanyagok vonzótták a magyar gazdasági köröket, hanem inkább az a lehetőség lebegett előttük, hogy Kelet-Európában nem jelentéktelen ipari létesítménynek alapján győzzük a versenyt az orosz piacon még a közelbeli felvő németekkel szemben is. Ezenkívül egész sereg élelmiszerben rendelkezünk felesleggel, amelyeket az oroszok sokkal kevesebb felvő pontonról kénytelenek most hazaszállítani. Egyetlen bökénés áll előttünk: vajjon a pénzügyileg teljesen megsemmisült Oroszország fizetőképessé vágy-e, hogy a neki szállított áruk ellenértékét a magyar vállalatok rendez megkaphassák.

A közélet gondolatát legelőször a gépipar karolta fel és megbizásukból dr. Fenő Miksa az elmúlt hónapokban kezvelettel tárgyalt is Berlinben, ahol a szovjet gazdasági kiküldötti éppen tanácskozott a német ipar vezetőivel. Fenő abban az irányban dolgozott, hogy a magyar gépipar, esetleg német néheziparral szövetkezve térsül és erőtüláradnak áruikkal értékesítése céljából az orosz piacon. A közös vállalkozás formájával szándikusok létesítést terveztek, amelyekben a magyar és német gyárak tömörültek volna és Fenő igazgató berlini tárgyalásából az a meggyőződést merítette, hogy bizonyos cikkekben sikert lehetne elérni. Meg kell jegyeznünk, hogy ezek a tárgyalások a magyar kormány tudtával és előzetes beegyezésével folytak. De pozitívumot mégsem eredményeztek és a gazdasági közélet gondolata csakhamar elhomályosult.

Végre most a Magyar Általános Hitelbank ismét felszínre hozta a tervet és az intézet elhatározta, hogy megbízottakat küld ki Oroszországba és az ahhoz közeledő területekre, akik pontos és megjelölt adatok után kutatnak, hogy milyen magyar áruikkal lehetne Oroszországban értékesíteni. A Hitelbank arra törekvő ugyanis, hogy mindazok az iparváltások, amelyek a bank érdekében tartoznak, minosek teljesítő képességük erejéig kihasználva és ha az orosz összeköttetések megselezik, teljes üzemmé dolgoznak és a föléseget ott helyezik el. Így elsősorban különböző gazdasági gépek exportálására terveztek, amely gépeket a Ganz-Danubius Állítia elő. Csakhamar kiszemelték a legelőzötteket is, akik a Hitelbank tervekkel megelégedve bejárják a kijelölt orosz területeket, ahol alkalom nyílna egyes tavafutak eladására. A megbízottak dr. Kállay Rudolf és gróf Csekonics Iván miniszter hódron hétélt célzót indultak utnak. Gróf Csekonics Magyarország varadi követ volt és mint ilyen behatáran ismert a lennyugvó orosz gazdasági viszonyokat, állandan foglalkozott gazdasági kérdésekkel és vállalkozott magyar ipar terjesztésének szolgálatába állítia. Dr. Kállay Rudolf pedig a Hitelbank érdeklőréhez tartozó Nemzetközi Kivitel és Behozatal Rt. egyik igazgatója, egyébként Kállay Tibor pénzügyminiszter fivére.

A terv az volt, hogy amennyiben a két megbízott, akik a bank vezetősége tanulmányi bizottságnak nevezett el, sikerrel járna és komoly elhelyezési lehetőségekről adna hírt, a kivitel lebonyolításával a Nemzetközi Kivitel és Behozatal Rt.-ot bízzák meg. A tanulmányi bizottság az első jelentést Rigából küldötte, majd ezt követőleg meg további beszámolókat is érkeztek a Hitelbankhoz, amelyek azonban egyáltalában nem igazolták a vállalkozáshoz fűzött reményeket. Kiderült belőlük, hogy a Ganz-Danubius gazdasági gépeinek elhelyezése szinte kérdzhetetlen nehézségekbe ütközik, a hitelviszonyok sem olyanok, hogy megnyugtathassák az árut exportáló vállalatokat. Tagadhatatlan, hogy azon azon a vidéken élelmiszerekben hiány van és esetleg lisztet lehetne oda szállítani, amde arra nem lehet gondolni, hogy a lisztet teljesen felesleges

lenne, miután a vevők nagyon is ismerik a valutakülföldi és legelőzöttek esetben a világpáriztáshoz egészen közelálló árat lehetne elérni.

A Hitelbank az orosz területekkel való ügyletkézésre vonatkozólag csak akkor fog véleles álláspontot elfoglalni, ha a bizottság visszajelentése és részletes jelentést tesz az igazgatóknak.

PESTI SÉTÁK

Újvárosmajor

Hiába, ez ellen nem lehet küzdeni. A kultúra terjed. Ellenállhatatlan erővel, egyszerűen lendülettel, minden eltipró gazdasággal. Nem lehet kibírni. A természet szabad és nait gyermeke, aki a nagy Jean Jaures utmutatásai nyomán nevelkedett, menekül előre, fut, szalad, loholva és litelve, hogy valahol meg megtalálja a szent és kulturált meg nem fertőzött természetet.

De ha nem buvik a politika berkeibe — ami utókégre nem adatik meg mindenkinek —, akkor mindenhol a kultúrba ütözködik. Ami pedig öreg hiba. Mert ki nem szereti néha lovetni a cipőt, hogy meztől végtiszaladhasson a zöld pázión, selymes homokon, jó, puha, égető porán a falusi utcának, hogy talpatban legalább, ha másutt nem élvezhesse a drága, csiklandó meztelenséget. De nem lehet. A lelki cipőlevetés (mert magunkra, szegény filiszterekre csak ilyen értelemben gondoltam) ma már a szürkés és bambán tanuló köhárak között lehetetlen, az udvariasság, jóneveltség, modor és tudja a jó Isten még mi féle úndorító konvenciók utdatos csodjai szorongatnak mindég és mindenhon.

Egy utolsó refugiumunk volt még, az ugynevezett Zöld (ügyetlen fordítsa a németnek), amelyhez igazságos, tikkasztó fullasztó, kilindó, lábrataposó, görömbösök, idegesítő, kényelmetlen, szomorú villamosutads után jutottunk.

— Ki a Zöldbe! — dudoltuk viddman vasárnap délután, mi szegény szürke hangudja és szomorú bolnyak, amelyet Pestnek neveztek és minden kilindósnk előre való tudatánkl ellenére sok körömköhdösök, szivszorogdósok és egyéb földi nem-jók közepette felkapaszkodtunk a villamosra.

Meddig tartott, mert a Zöldbe értünk Söldá, Felördá, háromnegyedórán, aszerint, amin haladtunk a korral. Volt idő, mikor még a Igtében, vagy mondhatk Iztében is aladt gyep, ahol ebédelt lehetett meztől, sziros papírosok. De mind kijöbb és kijöbb szorultunk. Menekültünk, kidávó és harcolva, guruló-harok közepette, utócsatrodokkhal, mert megpróbáltuk még a kultúra dítal már okkupált területeken is egy óvattan pillanattal lovetni a cipőnket. Egyszer, kétszer sikerült is, azután rajtavesztettünk. És így voltunk kénytelenek, minden talpalatnyi helyért folytatott keserű küzdelem után terütlünket lépésről-lépésre feladni.

Es így maradt meg végül is egyedül a drága Városmajor.

Ritnglispó volt még és hajóhinta, söt, baka-szerellem ts.

Csak néhány héttel ezelőtt voltam hint utóldára. Já, misoda kedves dolgokat láttam. Egy öreg hadaspár üt hint egy nagykedón és amit es esek szimbolikusán érteltem: a cipőlevetés. Ök praktikúsan is megcsel-lekedtek. Levették bizony a jó öreg ugocspöket, levették a harisnyát (az asszony) és a lapot (a férfi) és ott szellőztették a lágy nagykedón egyáltalán nem manikörözött, pithűtés, laposra taposott lábukat. A öreg úr, valdszálleg a vörkörtök elsöngötesse céljából azt a hianyos illetlen madagot is kitalálta odatenni. Es a nagykedő mellett ott volt minden obligát kellék: a sziros papíros, a ledgözt csont, a levelet

is - hogy ne gyűrődjék - össze-
hajtogatott kabát stb., stb.
Es az öreg ur, orrán pappaszemmel,
valami anaditól történetet olvasott
fel a nénikének egy sdrpa könyvből.

Es valóban, volt bakaszemmel is.
Kis pesztrával. Unalmas és cseleplett
téma annak, aki írja, vagy olvassa,
de hallatlanul érdekes annak, aki
csinálja. Legalább is a kettejük vi-
selkedéséből erre lehetett következtet-
teni.

Volt továbbá hancurozó gyermek-
sereg és ifjú hölgy kíséretében ki-
mért és szigorú lépésekkel sédtárgató
agaszta. Olyan egy volt és olyan
száz, hogy mértékét lehetett volna
röla venni. Azután volt ifjú pár,
amely "hecc"-ből jött ki és látszólag
a természet ölé, tényleg azonban
az egymás térsádságát élvezte. Még
sok ilyen figura volt.

A Városmajor akkor.
Ma pedig? Hirdetést olvasunk,
nyúdas olvasó, amelyre a szívünk
összeszorul. Kertmozi épül a Város-
majorban, utánunk jött a kultúra.
Hiszen biztos, hogy a most igen
nagy szerű lesz, sőt a legnagyobb szerű
lév minden kertmozi között, mégis,
nekünk tovább kell menekülnünk!

Nem lesz többé zsvros papiros,
meg bütykös macetlen láb, hanem
Fatty és Waldemar, eszileg, Zigoto
vagy Priscilla Dean, Olaf Fönnis,
meg a többiek.

Mit lehet mondani? Üdvözljük a
Kertmozi, mert ő a kultúra har-
cosa, menjünk bele és nevéssünk
Fatty, szomorodjunk Fönnisön,
azután pedig lobogtassuk meg a
szekendőnket!

- Addio Városmajor!

HIREK

Főiskolai hallgatók meg- kösorozták Petőfi szobrát és az Irredenta-szobrokat

Tüntető felvonulásukat meg-
akadályozta a rendőrség

- A Hétfői Napló tudósítójától. -

A Székely Főiskolai Hallgatók
Egyesülete engedélyt kért a főkapitány-
ságtól, hogy vasárnap délelőtt
Petőfi Sándor szobrát a nagy költő
hallgatók hetvenharmadik évfor-
dulója alkalmából megkoszorúzza.
Egyben az irredenta-szobrok meg-
koszorúzására is engedélyt kérték.
Az engedélyt a rendőrség megadta.
Tegnap délelőtt tíz óráig mintegy
ezer főnyi, főleg főiskolai hallgató-
kból álló csoport gyűlt egybe a
Petőfi-téren, ahol megkoszorúzták a
szobrot.

A Petőfi-térről zárt sorokban in-
dultak el a Szabadság-tér felé, az
irredenta-szobrok megkoszorúzásá-
ra. Mintán a főkapitányság a főis-
kolai hallgatóknak felvonulásra nem
adott engedélyt, csupán szobormeg-
koszorúzásra, a rend fenntartására
kirendelt rendőrszűzviselők és rend-
őrök felszólították a diákokat, hogy
álljanak el a tüntető felvonulástól.
Ebből aprób incidensnek kelte-
ztek, mire a rendőrség szétszórta
a tüntetőket és felszólította
őket, hogy aprób csoportokban, il-
letőleg egyenként haladjanak a
Szabadság-térre a szobrok megko-
sorúzására.

A felszólításnak a főiskolások
eleget tettek és így mentek a Sza-
badság-tér felé, ahol megkoszorúzták
a négy irredenta-szobrot. Eki-
tán rendezben szétszórták, rendőri
beavatkozásra, előállításra sor nem
került.

Az újságírók fizetésjavítási
mozgalma. A Magyarországi Újság-
írók Egyesülete vasárnap délután
Márkus Miksa elnöklésével rendki-
vüli közgyűlést tartott, amelynek
tárgya a drágaság és az újságírók
helyzete volt. A napirend előtt
Márkus Miksa elnök bejelentette a
közgyűlésnek, hogy a Prágai Ma-
gyar Hirlap szerkesztőjét, Béla
Henriket a cseh kormány kitiltotta
Prágából és Csehszlovákiából. In-
dítványára a közgyűlés megbot-
ránkozásból fejezte ki a sajtósza-
badtság és sérelme fölött. A sajtó-
nökök nagy napilag megszüntető-
sére vonatkozó javaslatát a köz-
gyűlés a sajtósabadtság és a munka
lehetőség ellen irányuló bünyösen
köznyelmi kísérletnek érzi meg a
könyvet és annak a biztos hitének
ad kifejezést, hogy ez az indítvány
megőríti a kormány és a törvény-
hozás törvény tisztelét. Az újság-
írók fizetésjavításának kérdésében
Balassa József munkatervének is-
mertetése és többek felszólalása
után egyhangulag elfogadják a vá-
lasztmányi javaslatát, amely szerint
az elnökség a többi újságíróról testü-
letek vezetőiségének bakapcsolásá-
val haladéktalanul megindítja az
újságírók fizetésrendezése ügyében
a mozgalmat. Az egyesületközi el-
nöki bizottság már szerdán délután
ülést tart az Otthon-körben.

Az erdélyi magyarság küzdel-
me. Bukarestből táviratozzák:
(Orient Radio) Ugron István és
Jesika Samu báró lépésének er-
edményképpen a kormány megeng-
edte, hogy a Magyar Szövetség
közgyűlése Kolozsvárról augusztus
6-án megtartható legyen. A közgyű-
lés a többi között tárgyalni fogja az
alapszabályok módosítását is, annak
az eszmecsere alapján, melyek a
szövetség vezetői tagjai a belügy-
miniszterrel folytattak, aki ebben
esetben a szövetség működését en-
gedélyezi.

A német hajléptetés őrési feloldása.
Prágából jelentik: Az angolterri ke-
reskedelmi statisztika szerint az elmúlt
tizenkét hónap alatt a német hajléptér
érté el a legnagyobb gyarapodást. Ta-
valy július havában a németeknek
652.000 tonnányi hajójuk volt, ezidén
1.788.000 tonna. Minthogy Anglia hajóte-
résnek gyarapodása ugyanezen idő alatt
csak 231.000 tonna, Amerikáé százele-
kben körülbelül ugyanannyi, várható te-
hát, hogy a német hajóter továbbra is
növekedni fog.

Landau-Dobó bűnpör főtár-
gyalása. A Landau-Dobó bűnpör-
ben a múlt héten mindössze három
napon át tárgyalta a büntető bírósá-
g. A folyamatos tárgyalás min-
denképen kívánatosabb lenne és
tudomásunk szerint maga a bírói
tanács is így kívánja a szenzációs
bűnpör főtárgyalását lefolytatni, ha
erre módot nyújtanának. A büntető
törvénysek elnöksége értesülésünk
szerint ez irányban feltérleztést is
intéztet az igazságügyi kormány-
hoz.

Templom-alapító letétele a Város-
majorban. Vasárnap délelőtt 9 órakor
ment végre a kőszárazásból és a val-
léstap egymillió koronás adományból
felépülő Jézus szíve templom alap-
követésének ünnepe a Városmajorban.
Az alapkövetéssel-szertartás délelőtt 9
órákor kezdődött. Az alapkövetés
és elhelyezése után P. Jámor Lajos
Jezusita atya a szabadban felállított ol-
tárnál ünnepi misét celebrált, amely
alatt a Szent Cecilia-énekker Schubert
ünnepi miséjét adta elő.

Sohase legyen több háború. Ber-
linből jelentik, hogy a háború kitar-
sának nyolcadik évfordulójára alkalmából
a "Sohase legyen több háború" nove-
zeti líra több mint 250 német városban
négyezerlehet és felvonulást rendezett.
Berlinben harminc szónok beszélt kü-
lönböző helyeken. Hangosították, hogy a
lőbbségeknek a következő ötven esz-
teendőben állandóan résen kell lenniük.
A tüntetések nyugodtan folytak le.

Egy újságíró pöre a sajtófőnök
ellen. Szirmai István hírlapíró hó-
napokkal ezelőtt rágalmazás, illetve
becsületsértés vétségé miatt feljelen-
tést adott be Eckhardt be Eckhardt
Tibor sajtófőnök ellen, azt panasz-
olván, hogy Eckhardt többek előtt
akként nyilatkozott róla, hogy ő a
bécsi kommunistákkal összeköttetés
tart föl. A budapesti büntető járás-
bírósg és feljelentés folytán tárgyalá-
sát tűzött ki az ügyben, de most
Szirmai bejelentette, hogy időközben
Eckhardt Tibor sajtófőnököt nem-
zetgyűlési képviselővé választották,
ennél fogva indítványozta, hogy a
járásbírósg a tárgyalás előtt ker-
resse meg a nemzetgyűlést Eckhardt
mentelmi jogának felüggesztése
végett.

Négymillió márkát sikkasztott.
Lübeckből jelentik, hogy Anhold
Frigyes postakocsisikéről négy mil-
lió márká el tulajdonítása után meg-
szökött.

Ujjab petrolanfórás. Nyitra-
részben, Prágából táviratozzák: A Na-
ndi Lisy a nyitrai Egbeiben újabb
arrolajoforrásra bukkant, amely hét
óra alatt 90 cisterna, vagyis körülbelül
egy millió kilogramm olajat szolgáltat.
Az olajsgór 35 méter magasságra sző-
kik fel a forrásnál.

Purkórt a Városmajorban. Főnyé-
sében sikerült bemutatódához és a hoz-
záított várakozásoknak megfelelően új,
iradalmi értékű műsort jelentet meg ez
a máris népszerű mozi ma, hétfőn, jú-
lius 31-én, mely egy teljes hétig kerül
bemutatásra. Dosztojevszki világhírói
repre: A félkegyelmű képezi a műsor
elégert, melynek rendkívüli érdekessé-
gét a mesteri rendezésen és az érdek-
ességtől tárgyon kívül az képezi, hogy
a közönség régi kedvenceit Asta Nielsen
és Lydia Salomonovát látja viszont új
szerepekben, amelyekben ezek felmúl-
hatatlanok. Egy remek "Még jókor..."
című bulizsek vezet be a fényes műsort,
amely a Parkmozi kényes izlést közö-
nségét jó kedvre fogja deríteni. Elővetél
pénztár d. e. 11-12-ig és délután 5 órá-
tól. Előadók 763 9 óra után.

A Magyar Ostermöl Rt. a még hátra-
lékos 50.000 darab új részvény teljes
egészében idei osztályközösültséggel
61 árnyában 4.800 Ft feljénlítja a régi
részvényeseknek. Az elővetél augusztus
8-10-ig gyakorolható a Magyar Általános
Takarékpénztárnál.

Megyeri versenyek

Vasárnap fejeződött be a nagy júliusi
kampány Káposztásmegegyeren, sportívó
tekintetében nem a legsikerültebben. A
versenyek azonban annál fairrebbek és a
bookmakerekre szomorú kimenetelűek
voltak, mert a papiforma kifogástalan
működött és kiderült a fenekete-
neknek volt táskárról, hogy nagyon is
hamar ki lehet üríteni a tartalmukat,
ha Fortuna istenasszony megcselekszik
kegyeljeivel hébe-korba a "haragzom
rét"jét. Így volt ez az előző napok
sorozatán, míg tegnap mindent helyre-
pótoltva, a második futamot a nap vé-
géig ismét rajtuk fejtette kengeszte-
lőgitt mosolyát az istennő, amennyiben
Furfang, Oda neki, Cigányleány veresé-
gei, Bandit és Szelvény outsider győzel-
mei mégis csak örömet jelentettek az
eddig "ürümpnap"-okkal szemben.

- A részletes eredmény ez:
I. I. Donna Magda (4/4 r., Pacák), 2. Gáborák (3), 3. Gestilla (2), F. m.: Rakker, 50: 85.
II. 1. Kalifa (2 1/2, Smunt), 2. Cmid (3), 3. Bargaan (10), F. m.: Furfang, Gyöngyvirág, II. Nosza, Sunny, 50: 175, 50: 75, 80: 65.
III. 1. Biene (4, Takács), 2. Oda neki (3 r.), 3. Helcia (10), F. m.: Beton, 50: 185.
IV. 1. Szelvény (12, Vondra), 2. Visaluis (6), 3. Gamotus (4), F. m.: Ouragan, Somló, Akarnok, Lonozness, Vipidia Spinnés, Robin, 50: 1860, 50: 905, 240: 15.
V. 1. Bandit (3 1/2, Rojki), 2. Pek Gúzel, 3. Kinyf, F. m.: Tolmein, Szerelen, 50: 200, 50: 95, 85.
VI. 1. Aprés (2, Martinek), 2. Cigányleány (1), 3. Katyl (5) és Szép Lány (6), F. m.: Kótyaraga, 50: 145, 50: 75, 70.

Magyar cserediákok külföldre utaznak Külföldi diákok Magyarországon

- A Hétfői Napló tudósítójától. -

A Magyar Egyetemi és Főiskolai
Hallgatók Szövetsége létrőlotta az első
cserediák-akcióit és eddig negy-
ven magyar előkelő család jelemtette
be, hogy hajlandók több létre ven-
dégül látni házuknál német, angol,
francia, olasz és svájci diákokat. A
szövetség egy évi munka után
nyolc európai állam diákszerveze-
tével állapodott meg és ennek érte-
lőben Németországbaq augusztus
és szeptember hónapokban hetven
diák utazik.

Hollandiában ötven diákot küldé-
nek ki, legtöbbször Hágában nyerne-
k elhelyezést. Anglia színtén szíve-
sen látja a magyar diákokat és ké-
thónapi tartózkodásra husz diákot
hívtak meg, és Oxfordi egyetemen
két hónappal ezelőtt alakult meg a
Magyarok Önrndelkezői Ligája,
amelynek egyetemi tanárok és diá-
kok a tagjai. Ezek közül augusztus
elején mintegy negyvenen keresik
fel a magyar fővárost.

Rómban nemrégben alakult meg a
Corda Fratres diákszövetség, amely-
en a magyarok részéről négyen
jelentek meg. Az ülés alkalmával
az olasz elnök azt a javaslatot tette,
hogy az olasz trónörökösét a ma-
gyarok üdvözöljék. Az ülésen meg-
jelent a francia, belga, cseh és leng-
yel megbízottak között ez nagy
konsternációt keltett és a franciák
ellenya megsérthették, hogy másnap
elutaztak RRómából.

Augusztusban tizenöt olasz diák
jön Budapestre és ugyanezen annyi
magyar megy viszonyászképpen
Olaszországba. A téli hónapokban
az olaszok negyven magyar diákot
látanak vendégségbe. A franciáknál
már nehezebben ment a dolog és
mindössze a francia katolikus diák-
szövetséggel vált lehetővé, hogy tíz
diák hosszabb időt tölthessen el
Párisban.

A svájci diákszövetségekkel szin-
tén megállapodása van a magyar
akciónak és a genfi katolikus diák-
szövetség kötelezte magát arra, hogy
száz magyar diákot elhelyez svájci
városokban. A fennek husz magyar
egyetemi hallgatót hívtak meg Hel-
singforsban és negyven magyar
diákot visznek ki Dordpába. A své-
dekkel egyelőre még nincs végleges
megállapodás, de valószínű, hogy a
jövőre már harminc magyar diák
mehet ki Stockholmba.

Szencziáció attrakció
a
KERTMOZI
új műsora
Robinson Crusoe
a pusztaszigeten
János Defoi világhírű dunségi regénye filmen, feltűnőhatatlan amerikai feldolgozásban
Brownie, a csodakutya
Házasság akadályai
amerikai bulizsek
Előadások 8 és 10 órakor

Pletyka

Olyan mint egy mese. Majd hogy egy nem kedend az ember: Volt egyszer, hol nem volt.

Darabot is lehetne belöle írni, zentimentális vigdátékok, amelynek a vége olyan kedves, hogy már megint az embert, sőt talán lesz is belöle darab, mert a két ember, ahelyett az a pletyka szől némi összehittetésben van a darabokkal. Szindarabokkal.

Mi egyébről is lehetne szó, mint szerelemről? És mi lehetne a mese vége, ha nem házasság? Bizony szerelemről van szó, bizony házasságról van, szép, komoly volgári esküvő, amely holnap, kedden fog megtörténni.

Es még hozzá hosszú szerelemről van szó, olyan hosszúról, amelyet a színház körül nem ismernek talán, legfeljebb ha azokban a regényekben, amelyeket színházhoz be nem íratos emberek írnak a színház környekéről új primadonna-jelöltek épülésére és költségére.

Mind e bevezetés ellenére is azonban egyszer csak el kell kezdeni a mesét. Tehát:

Volt egyszer, hol nem volt, volt egyszer egy író. Roppant jó író volt, amit e percben nem azért mondok, mert róla van szó, hanem mert nekem tényleg nagyon tetszett, de aztán kivül még nagyon-nagyon sok embernek tetszett. Irt ez az író mindenféle, regényi, hírlapi cikkeket, karcolatokat, novellát, de minden, amit irt jó volt. Es természetesen, mint ahogy - mint említettem - tóppant tehetséges volt, darabot is írt. Hát ezek a darabok óriási sikereket arattak. Az író olyan jó író volt, hogy minden szezonnak az ő darabjai voltak a főeseményei, pedig soha nem tartozott divatos politikai pártokhoz.

Mikor a premierben megjelent a függöny előtt kedves, piros mosolygós, szűlő fejével, a közönség nem akart betelni vele. Tapost, tapost és tapsolt, míg a tenyerét belepörösödték.

Hát ilyen jó író volt.

Mindenfajta fantasztikus országokban is jászolták a darabjait (Uram bocsá, pedig destruktív volt) még idegen nyelvezeletken kinyomatták és amerre csak jártak a darabjai, mindenütt meghódított nekik minden pendű és rangú szépség. Mint a mekékben szokás. A gögös testőrök mereven tisztelegtek, a vad farkasok megszelídültek, a hatyjúk szelíden meghajították nyakukat, a li-domok beléjük küldték illat-csókákat és még fönt, fönt a fehér felkőkn is mosolyogtak gyönyörűségben talán az angyalok.

Es az író volt szerelmes.

Vajon kibe? Természetesen a színésznőbe. Ez a színésznő, pedig egy nagyon különös színésznő volt. A rendez primadonnát az újságírók megdöcsérik, a primadonna azután megdöcöl megbukik.

Ezzel a színésznővel másképpen volt. Az újságok megírták róla, hogy nem jó színésznő. Hogy nem szép. Hogy nem tud táncolni. Hogy nincs hangja. Hogy nem tud énekelni.

Es a színésznő jászott, táncolt, énekelte és a közönség tapsolt. Nem tudott jászani, mégis ő volt a primadonna, mert - és ez a mese vége - tetszett. Egyszerűen azért, mert jó színésznő volt. A pulkumnak ő kellett. Ugy, ahogy ő csinálta. Kabarában utnodták, kifigurázták, kúpiát irtak és énekeltek róla, mégis ő volt a jó színésznő és ha megpukádtak a konkurensok, meg az újságírók, mégis ő volt a jó színésznő. Sőtval ezek kettlen voltak szerelmek egymásba. Sokáig.

Legutóbb a színésznő is útra kelt, hogy megnéze, mit csinálnak odáinn, a tengeren túl az író darabjai. Új voltak. Jók voltak. Erre a színésznő, mert ezt renében taláta és volt még heverő ideje, jászott egy kicsit odakint. Nem tudott énekelni - cinye be furesa - és mégis csak úgy állt a közönség a jétékhöz.

Válságban vannak a zeneiskolák

Huszezer korona lesz a tandíj

A Hétfoi Napló tudósítójától

A zenei tanács első szánál több körvény érkezett, ezek közül azonban huszonegyen kaptak engedélyt zeneiskolák fenntartására. Körülbelül eddig hatvan zeneiskola vezetője nem kapta meg az engedélyt azzal az indoklással, hogy nincs engedélyük. Az okleveles zenetanárok sérelmesnek tartják az új rendelkezéseket, amelyek a zeneiskolákat valóságban válságba sodorják és memorandumban kéri, hogy a zeneiskolákat egyenlősítsék. A zeneiskolák egyébként válság előtt állanak és teljesen reménytelenül tekintenek a jövő elé. Az egyik zeneiskola igazgatója erre vonatkozólag a következőket mondta munkatársainak:

A mai szomorú helyzetnek legnagyobb oka az, hogy kicsi a tandíj és ezt nem egykönnyen emelhetjük olyan magasra, hogy kiránthassan bennünket a bajból. A pesti zeneiskolákban ma az egyéni tandíj 1800 korona, ami körülbelül a kétszáz 12 koronának felel meg. Ezzel szemben rengeteg a kiadásunk. Nagyon súlyos tétel a zongora és a fütés. Egy új zongora ma 500.000 koronába kerül, a zongorajavítás pedig tízszer annyit, mint amennyire egy zongora békében kerül. A fütés is nagyon emésztett fel a mult évben. A szénkormánybizottság egy kiló szénen se utalt ki számunkra és így a legdrágább szénen volnkunk kénytelenek vásárolni. A jövő évre legkevesebb 20.000 koronára kell emelnem az évi tandíjat, ezt pedig nehezen tehetjük, mert épp a múlt közép-

osztály gyermekeinek zenei kiképzéséről van szó és a felemlt tandíj súlyos következményekkel járna a magyar zenekultúrát illetőleg. A tanárak helyzetén is előbb-több segíteni kell, mert ezek ugyszólván zenei kultuszból tanítanak, mert fizetésük ugyszólván csak túlzásra a békébelinek. A tandíj olcsóságára függ össze a növendéklétszáma állandó emelkedése. Ez mindenestre nem használ nekünk, legfeljebb némileg megnyugtát.

A Zeneakadémian legutóbbi közlása alapján nélküli zenetanító hátul csak a kétharmad iratkozott be a tanfolyamra. Az oklevél nélküli mesterek közül az öregek teljesen kimaradtak a tanfolyamról. Nem esoda, ha ezek az ősz zsenelék egyenghivle, előardva, nem akarják fejüket hozzáfaltatítani a magyar irodalmi születési és halálozási évelebefogadására. Különbön is szuflot órárend mellett csaknem lehetetlen a kenyérkereset. Ha nem is lehetetlen, a fiatalok izmok és idegek kellenek hozzá, hogy a fázatos órák után, öreg tantó néhány órára kenyér miatt tanulónak esapjan fel, amit a legutóbbi kultuszminiszteri rendelet előír.

A kurzus elvégzése az oklevél nélküli mesterekkel egyenlő sorba helyezi az oklevelekkel és nyilván a kultuskormány esztétikai órák nyilvánl meg abban a rendelkezésben, amely az okleveleseket a kurzus elvégzésével szemben nem enged megkülönböztetni.

Pedig - elfelejtétem mondani? - szép sem volt. Azután most hazajött. Nem-régen. Es kedden lesz az esküvőjük. Itt a vége, fuss el véle.

Újabb tőzsdei razziák

Szamos előállító történet

A Hétfoi Napló tudósítójától

A rendőrségnek tudomására jutott, hogy egyes zugkavézházakban tőzsdeüzleteket bonyolítanak le kétes existenciájú emberek. Különben a VIII. és VI. kerületben üttétek fel tanújukat az ilyen tőzsdeüzetek, akik a mult hetekben lefolytatott magyaránny tőzsderazsia alkalmazásával a rejtettebb helyekre szorultak. Szombaton délelött a főkapitányságról szamos detektív nagy riadalmat keltett.

Három detektív az egyes kavéházak bejárata előtt helyezkedett el és a többiek bent a kavéházban szóllították fel igazolásra a bentülő vendégeket. A vendégek ijedten próbáltak a kijárat felé menekülni, igazolatást elkerülni. A főkapitányságra harminchéb embert állítottak elő, akiknek a zsbeiben külföldi valutákat, aranyt és ezüst pénreket találtak.

Erényi Tivadar börzeügynöknek 32.000 szokot, 6 darab százdolláros és két brilliángyűrűt találtak. Erényi a kihallgatása alkalmával azzal védekezett, hogy a brilliángyűrű a felesége tulajdonát képezi, a valutákat pedig délelött vásárolta egy bankban. Ezzel szemben azonban a rendőrség megállapította, hogy Erényi a valutákat a kavéházban kereskedett és hogy a brilliángyűrűket is eladás céljából tartotta magánál.

Nagyoér értéket találtak még Kaufmann Béla, Berger Jenő és Kovács István foglalkozásukról egyéneknek is akiről megállapították, hogy a multkor tőzsderazsia alkalmával is hasonló cselekmények miatt kerültek a rendőrség kezére. Az előállítottak közül hatot átkísérték a toloncházba, a többiek ellen pedig megindították az eljárás.

Törvéyszék

§ Egy kislány éjjeli kalandja. Borzalmas kalandja volt mult év szeptember 29-én a kornai esti órákban B. A. 11 éves kislánynak. Egy börtököt állomásnál megcsóllította őt Székely Gergely kocsmos és meghívta őt, egy, úres börtökcsiba azzal, hogy baba fogja szállítani. A tapasztalatlan kislány lépre ment ennek az embernek. Allg állt be azonban a koccsiba, Székely, aki 50 éves nős ember, hevesen udvarolni kezdett a lánynak és mikor arra a meggyőződésre jutott, hogy szép szerével nem fog eélt érni, erőszakot akart ellene elkövetni. A kritikus pillanatban a közeli kocsmából kijött a kocsis tulajdonosa, Krájos József börtökcs, aki a szorongatott helyzetben levő kislánynak annyiból volt segítségére, hogy erőlyesen rendre utasította kocsmosját és a koccsibőlkibődtotta, de csak azért, hogy ő folytassa ott, ahol Székely elhagyta. A merénylet azonban a kislány fejletlensége miatt nem sikerült. Az agyonkinzótt kislány elpanaszolta szüleinek kalandját, akik viszont rögtön orvosai láttelelet véteket fel és feljelentették a két lelkeket embert. A törvéyszék Székelyt szemérem elleni erőszak büntette miatt egy évi börtönrre, Krájosot pedig erőszakos nemi közlésés miatt két évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttasért, az elítéltek pedig enyhítésért felbuztek. A királyi tábla saínetti tanácsa Dusárdy elnökletével e héten foglalkozott ezzel a bünygyvel. Védtük dr. P. esey Gyula ny. törvéyszéki bíró a vizsgálat kiegészítését kérte arra vonatkozóan, hogy Krájos mint alkoholista nem teljesen beszámítható és a kritikus időben is teljesen részeg volt, szülei és testvérei részben elmebetegek, részben gyengeelméjűek voltak, továbbá arra vonatkozóan is, hogy a gyermek szülei 150.000 korona serejéig megakarták zsarolni a feljelentésüktől való ellálás címén. A tábla hosszabb

tanácskozás után úgy döntött, hogy helyt ad a védő kérelmének és az előterjesztett indítványokat vizsgáló tárgyalva teszi és annak befeljelteig a tárgyalást elnapolja.

§ Palotafordalom a St.-Gellért-fürdőben. Mult napokban a Gellért-fürdő női termelőszályában egy délelőtti keresztlát a nők kénytelenek voltak kezeven masszírozónálkét nélkülözni. Nem azért, mintha szájtrájkot proklamáltak volna, hanem azért, mert az összes masszírozóknál dr. Csukor József büntetőjászóbró előt - mint vádlottak állottak. Hármann közülük nem jelentek meg ugyan, de esküri le kísüli, hogy nem a hivatkánk iránti tőbuszosság tartotta őket a fürdőben, hanem azért nem jelentek meg a bíró előtt, mert betegok. Ennek a szokatlan munkakészletének különös oka volt és ennek mesztésének nem egy évre nyulik vissza. A vádlavó dolog, hogy a személyzet a borralvót egyenlő részben ossza fel maguk között. Hosszu ideig Bágy Simonné nem gyuln alatt állott, hogy ő a káppott borralvót csak megédeszmálva adja át a közis kasszáknak. Végül tetten érték Bágyinélt. Mikor egyik alkalommal beszöllítatta az általa gyűjtött napl borralvót, az egyik kollégájára hamar átküttata Bágyiné főkjárt és ott 40 koronát talált. Ez a hütlén, inkollégiális eljárás arra indította a masszírozónókat, hogy boykott alál helyezték Bágyinélt. De egyesek még ezzel sem elégedtek meg, hanem követelték azonnali elbocsátását. A hütlenségi vádat megdöltötták még egy sokkal súlyosabb váddal. Azt állították ugyanis róla, hogy ő a börtökgyék szemben tolonkó napszakkal tanúsít és kaszinópartisokkal máshoz akarja őket esbáltani. Sok helyen a szászoktól nekik emínt. Egy kihűltetés megfogottan Bunhidy igazgató előtt, ahol jogszakkorú mondatották vádjaikat és végül követelték Bágyiné elbocsátását. Az igazgatók székesskürri vizsgálatot indított mindkét vád ügyében és végül elbocsátotta Bágyinélt, bár csak a 40 koronás vád bizonyult valónak, míg a másik csak pletyka volt. Hiába hivatkozott Bágyiné arra, hogy a kritikus 30 korona egy dr. Varsányiné nevű urnó, aki telefonátotta neki, hogy eljön a pénzért. Erre vonatkozóan a vizsgálat kiderítette, hogy Bágyiné egy közeli csapassuval telefonáltott dr. Varsányiné nevében. A masszírozónók tekiütélyes tábora azonban ezzel az ozenzával még mindig nem látta kimerítő hadakozását, hanem egy küldöttség útján feljelentették a „Keresztény Éresszégügyi Alkalmozottak Országos Szövetségénél” is, ahol Bágyiné elpanaszát követelték a választmányi tisztségéről, mert beszefer-hetelmék és érdelemellenes vált azzal, hogy kartársának anyagilag megköszölte. A választmányi tudis mikénti megoldásáról nincsen terdómsánk, mert ez nem tartozik a büntetőtárgyalás keretébe. A 14 állatsteremtő, hatalmas karu masszírozó, mint fentebb említettük, most állott Csukor bíró előtt becsülettértséssel és rágnakázással vádoltan. A vádlottak és a kihallgatott tanúk bizonyítottok szöllítatták, hogy Bágyiné egy esothon megköszöltotta kollégáit, azonban a másik plikás háttéri vádat nem tudták bizonyítani, mert az az eszón, aki sirva panaszokdott nekik közben meghalt. A bíró az összes vádlottakat a vád alól fölmentette. Az ítélet ellen Bágyiné fellebezett.

PARKMOZI A VÁROSMAJORBAN A Retek-utcában, a Trombitás-utí vill. megállánál. Vasárnap A nagy megnyitló műsor! Osztrigás hercegnő vigliték a felvonásban, Oszai Oswald a főszerepben Dollár kislány történet az amerikai milliárdosok világából, 5 felv. Cukrázszerem amerikai bulizés Előadások 7 és 9 óra után. Naponta 8 órakor a fényes júliusi műsor Csütörtök, szombat, vasár és imnapok d.n. órák, csütörtök egyenlőledés. Telefonszám: 85-85. Szomaházy István távollétében a szörkeszleórt felel: Dr. ELEK HUGÓ. Társuzsokosték: Dr. ELEK HUGÓ és PAJOS MÁTYÁS. Özenvezés: QUROOK SYRÉN.